



T.B.M.M.  
CUMHURİYET HALK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı  
Tarih: 9.12.2016  
Sayı: 1196

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

03.05.1985 tarih ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Muharrem ERKEK  
Çanakkale Milletvekili

| TBMM BAŞKANLIĞI |  |              |              |   |
|-----------------|--|--------------|--------------|---|
| Tali Komisyon   | İçişleri                               |              |              |   |
| Esas Komisyon   | Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm |              |              |   |
| Tarih:          | 19 Aralık 2016                         |              | E.No: 2/1529 |   |
| Ysm.Uan:        | Bşk.Yrd.                               | Gen.Sek.Yrd. | Gen.Sek.     |   |
| AA              | BB                                     | K.D.         | K.D.         | A |
| TBMM BAŞKANI    |  |              |              |   |



|                                       |
|---------------------------------------|
| TBMM<br>KADINLAR VE ERKEKLER BSK LİGİ |
| 09 Aralık 2016                        |
| Numara:                               |

PS/1/2

|                     |
|---------------------|
| TBMM<br>GENEL EVRAK |
| 09 Aralık 2016      |
| No: 36996           |

## GEREKÇE:

İktidarda bulunan AKP, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, yereldeki halkın daha fazla katılımıyla yönetimin sürdürülmesine dair gerek Parti Seçim Bildirgelerinde gerekse Hükümet Programlarında önemli söylemlerde bulunmuş; uygulamada ise tam tersi düzenlemelere imza atmıştır. Büyükşehir belediyeleri kapsamında köylerin, bölge halkının fikrine başvurulmadan mahalleye dönüştürülmesi, belde belediyelerinin sorgusuz sualsiz kapatılması ve mahalleye dönüştürülmesi, yörede yaşayan yurttaşlarımızın fikirlerine başvurulmaması en temel uygulamalar olmuştur. Bu durum katılım ve dolayısıyla demokrasiyle çelişmektedir. Aynı zamanda Türkiye olarak imzaladığımız Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 5. maddesine de aykırıdır. Şartın 5. maddesi yerel yönetimlerin sınırlarında değişiklik yapılmadan mümkünse bir referandum yoluyla ilgili yerel topluluklara önceden danışılması belirtilmiştir.

Benzeri durumlar başka kanunlar kapsamında yapılan işlemlerde de karşımıza çıkabilmektedir. Örneğin; İmar Kanunu kapsamında mücavir alan sınırları konusunda yapılacak düzenlemelerde köyde yaşayan yurttaşların görüşlerinin hiçbir önemi yoktur. Oysa yörede yapılacak bir değişiklikte orada yaşayan halkın görüşlerinin öncelikli olarak değerlendirilmesi doğru olmalıdır. Üstelik, Bakanlığa da re'sen işlem yapma yetkisi verilmektedir. Bu durum, özellikle rant söz konusu olduğu için kimi durumlarda Bakanlık tarafından, yöre halkının ve kamunun yararı olmadığı düşünülen kararlara imza atılması sonucunu doğurmaktadır. Yine seçimlerde iktidar partisine az oy çıkan yerler için de yöre halkınca istenmeyen kararlar alınması söz konusu olabilmektedir.

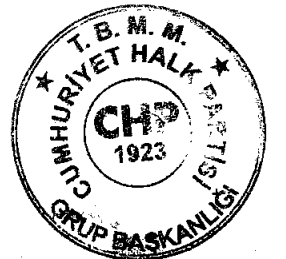
Çanakkale, Gelibolu'da benzeri bir olayla karşılaşmış; iki köyün Evreşe Belediyesi mücavir alanına, halkın olumsuz görüşüne rağmen dahil edilmesi kararlaştırılmıştır. Orman, mera ve sahil gibi yerlere sahip olan köylerde yaşayan yurttaşlarımız, buraların rant konusu yapılması tedirginliğini çeşitli kanallarla ilgili makamlara iletmiş; ama, sonuç alamamışlardır. Benzeri örneklere ülkemizin birçok yerinde rastlanması, bu konuda bir düzenleme yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.



Türk Dil Kurumu Büyük Sözlüğüne göre mücavir “yakın komşu” anlamındadır. Mücavir alan da komşu alan anlamına gelmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından da mücavir alan tanımlaması yapılmıştır. Buna göre; mevzuatımızda belediye sınırı dışında yer alan bir kısım alanların imar denetiminin koruma ve geliştirme amaçlı olarak belediyelerin denetimine verilmesi olarak ele alınmaktadır ve dolayısıyla bu alanda yaşayanlara kısmen de olsa belediye hizmetlerinin ulaştırıldığı yer olarak nitelendirilebilir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5. maddesinde ise mücavir alan; “imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır” biçiminde tanımlanmaktadır. Mücavir alanların belediye sınırına bitişik olması gerekmez ve bu alanlar köyleri de kapsayabilir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun “Mücavir alan” başlıklı 45'inci maddesinin 2'nci fıkrası, mücavir alana dahil edilecek yerlerde yöre halkının görüşlerine yer vermemektedir. Yapılacak bir düzenlemeyle yörede yaşayan yurttaşların görüşlerinin alınmasını mecburi kılacak bir düzenleme yapılması, ayrıca halkın yönetime katılımının önünde bir engel oluşturan Bakanlığın da bu konuda re'sen karar vermesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.



**MADDE GEREKÇELERİ:**

**MADDE 1-** 03.05.1985 tarih ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 45'inci maddesinin 2'nci fıkrasında yapılacak bir değişlikle mücavir alana dahil edilecek yörelerde yaşayan yurttaşların bu konuda olumlu görüşlerinin alınmasının mecburi olması ve Bakanlığın bu konuda re'sen karar almasının kaldırılması amaçlanmaktadır.

**MADDE 2-** Yürürlük maddesidir.

**MADDE 3-** Yürütme maddesidir.



**3194 SAYILI İMAR KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA  
KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 03.05.1985 tarih ve 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun 45'inci maddesinin 2'nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Mücvir alanın ilgili belediye sınırına bitişik olması gerekmez. Ayrıca, bu alanlar köyleri de ihtiva edebilir. Mücvir alandan çıkarılma da aynı usule tabidir. Dahil olma ya da çıkarılma işlemleri için bu işleme konu olacak yörede yaşayan yurttaşların olumlu görüşlerinin alınması zorunludur.”

**MADDE 2-** Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

